

det alene skulde være. overladt Eieren af den mindre Eiendom, af det reent Accessoriske, at bestemme, om Forholdet skulde vedblive at bestaae uforandret. Afsløsningen maatte i al Fald staae lige for begge Parter, saa at, selv om den Ene ikke vilde, kunde den Anden for-dre Forholdet opløst.

Dog det er ikke alene med Hensyn til den Fæsterne tilstaaede eenfaldige Ret til at for-lange Forholdet hævet, at jeg finder Lovfor-slaget stridende mod al Retfærdighed; der er desuden flere Punkter, som jeg her skal tillade mig at fremhæve. Saaledes har den ærede For-slagsstiller med Hensyn til Opløsningen af For-holdet hentet en Analogie fra Loven af 24de April 1861 om Arvefæste paa de offentlige Stiftelsers og Beneficiargods; men det vil let sees, at den ikke passer, hvor der handles om private Forhold. Jeg skal ikke nærmere gaae ind paa, hvorvidt disse Bestemmelser have været hensigtsmæssige med Hensyn til de Forhold, som de angaae, men jeg skal fremhæve, at de ikke passe paa dette private Forhold. Disse Bestemmelser's Charakter er utvivlsomt i Gunst af Fæsterne. Der er nu Intet i Veien for, at Staten kan vise en Faveur, hvor den selv er Eier, eller hvor der tales om Institutioner, for hvilke den er ansvarlig, men der kan ikke være Spørgs-maal om, at en lovgivende Magt skulde kunne vise sig gavmild paa en enkelt Privats Be-koftning. Grundloven kender ikke Noget, der ligner et saadant Indgreb i den Enkeltes Ret. Det vil nu være let ved en kort Gjennemgaaen af Lovudkastets Paragrapher at paavise Rigtig-heden af den foregaaende almindelige Betragt-ning, og jeg skal derfor omtale nogle af dem. Man vil saaledes i § 3 ikke kunne være be-rettiget til at forlange, at Godseieren, efterat man har tvunget ham til at sælge sin Eiend-om, skal lade sig nøie med at faae $\frac{1}{5}$ s udbetalt, og ikke heller, at han skal lade hele Resten af sin Capital forblive staaende uopsigelig, saa-længe Kjøberen, hans Enke i ugift Stand eller efter dem et Barn eller Svigerbarn besidder Eiendommen. Dernæst er det ligeledes en aldeles eenfaldig Hensynstagen til den ene Part, naar der i § 5 bestemmes, at det skal staae Debitor frit for at afbetale Capitalen med ikke mindre end 50 Rd., efter hans Leilighed, uden

at der tages noget Hensyn til den anden Part. Der er fremdeles § 4. Det er dog virke- lig ubilligt, at man, efterat man har for- langt af Godseieren, at han skal sælge sin Eiendom, og han er bleven af med den, at han da ikke skal faae den fulde Rente af Kjøbe- summen, men at Kjøberen fremdeles skal svare den Afgift, han tidligere svarede, da Forholdet var anderledes. Der er endvidere § 7, der omhandler Sammensætningen af Taxations- kommissionen, og hvis Bestemmelser ere hen- tede fra Loven af 24de April 1861, hvori det er bestemt, at den ene Mand udnævnes af Indenrigsministeriet, den anden af Stifts- værigheden og den tredje af Brugeren. Den kan heller ikke overføres herpaa, hvor Forholdet er reent privat og saaledes, at den ene Mand, nemlig Godseieren, har den største Værdi, det, der er meest værd, idet Jorden er hans. I § 12 er det bestemt, at Omkostningerne ved den første Taxationsforretning, navnlig Reise- omkostninger og Diæter til Kommissionens Medlemmer og de med Indværslygen forbundne Omkostninger, i Reglen skulle fordeles mellem begge Parter. Det finder jeg ogsaa at være i høj Grad ubilligt. Man maa dog vel huske paa, at her er Tale om et privat Contractforhold, og hvis man vil give den ene Part en saadan Ret til at forlange Forholdet hævet, er det ikke mere end billigt, at han ogsaa kommer til at bære hele Byrden, og at ikke en Deel af denne væltes over paa den anden Part, som ikke har ønsket nogen Forandring i Forholdet. Jeg kunde nævne flere efter min Mening ubillige og uretfærdige Bestemmelser i Lovforslaget, men jeg skal indskrænke mig hertil. Jeg troer tilstrækkeligt at have godtgjort, at Lovforslaget maatte nærmere præciseres, maatte bestemtere betegne, hvem det egentlig angik, af hvem Af- løsningen kunde forlanges, og paa hvilken Maade den skulde skee. Denne maatte ialtfald finde Sted efter retfærdigere og billigere Principer, end her er sleet. Først naar Alt dette er forandret, kan der efter min Mening blive Tale om en Lov, som man muligen kunde give sin Stemme.

Brun: Jeg havde havt isinde at udbe- dig mig Thingets Opmærksomhed for nogle længere